

ВИДИ НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) ЗА ЯКІСТЮ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

ЯЦЕНКО Федір Петрович - кандидат юридичних наук, заступник директора інституту - завідувач відділення заочного навчання Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID:<https://orcid.org/0009-0004-9675-6079>

ЯЦЕНКО Олександра Сергіївна - науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем досудового розслідування навчально-наукового інституту №1 Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID:<https://orcid.org/0009-0009-5096-5680>

DOI: <https://doi.org/10.71404/EP.2025.1.22>

У статті, спираючись на аналіз наукових поглядів учених, систематизовано основні види нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання. Здійснено аналіз норм чинного законодавства, норми якого спрямовані на диференціацію видів нагляду (контролю) у сфері регулювання діяльності закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Ключові слова: нагляд, контроль, види нагляду, якість освіти, заклади вищої освіти, специфічні умови навчання.

Постановка проблеми

Нагляд (контроль) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання є складною за свою сутність, змістом та спрямованістю діяльністю, що обумовлює існування різних її різновидів. А відтак, існує неоднорідність нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що обумовлено, зокрема, подвійністю їх підпорядкування. Чинне законодавство у сфері регулювання діяльності закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання доволі обмежено підходить до диференціації видів нагляду (контролю), лише окремі норми можуть сформулювати висновок про ставлення законодавців до цього питання.

Стан дослідження проблеми

Окремі проблемні питання, пов'язані із здійсненням нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти і специфічними умовами навчання, у своїх наукових працях розглядали: О.О. Авдеев, М. Долинська, В.М. Цепенда, П.В. Редіна, Н.В. Сальнікова, О.П. Гетманець, О.М. Музичук, В.О. Невадовський та багато інших. Втім, незважаючи на суттєвий теоретичний доробок, у юридичній літературі відсутні комплексні наукові дослідження по удосконаленню систематизації видів нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Мета і завдання дослідження

Метою статті є диференціація та систематизація видів нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання. Задля досягнення вказаної мети необхідно детально вивчити складові системи забезпечення якості освіти та виокремити основні види нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання.

Наукова новизна дослідження

Наукова новизна статті полягає в тому, що в статті удосконалено систематизацію видів нагляду (контролю) за якістю надан-

ня освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання, зокрема за такими критеріями: за суб'єктами здійснення; за часом проведення; за реалізацією принципу гласності; за визначенням рівня активності учасників освітнього процесу; за спрямованістю; за обсягом питань, які слід вирішити в процесі контрольно-наглядової діяльності.

Виклад основного матеріалу

Починаючи наукове дослідження, слід відзначити, що неоднорідність нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання обумовлено, зокрема, подвійністю підпорядкування таких закладів.

Так, зокрема, ст. 41 Закону України «Про освіту» до складових системи забезпечення якості освіти відносить: систему забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти), систему зовнішнього забезпечення якості освіти, а також систему забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти. Таким чином, можемо зробити висновок про законодавче закріплення зовнішнього та внутрішнього видів здійснення нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг, у тому числі й закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Законом України «Про вищу освіту» названо два види контролю у сфері вищої освіти: державний та громадський. Державний нагляд (контроль) за дотриманням закладами вищої освіти незалежно від форми власності та підпорядкування законодавства у сфері освіти і науки та стандартів освітньої діяльності здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері освіти шляхом здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю навчальних закладів. Громадський контроль здійснюється громадськими об'єднаннями та окремими громадянами на принципах відкритості і прозорості.

Ці два види контролю відрізняються як за суб'єктами здійснення, так і за правовими наслідками. Як справедливо підкреслює

М. Долинська, державний контроль, який завжди здійснюють на основі норм права, має правові наслідки. Правова природа державного контролю проявляється в тому, що його здійснюють органи держави та їхні посадові особи в межах, визначених правовими нормами, на підставі норм права і згідно з ними [3, с. 115].

Відповідно зі ст. 78 Закону України «Про вищу освіту» громадський контроль у сфері вищої освіти є правом суспільства та окремих громадян, працівників у сфері вищої освіти, осіб, які навчаються, органів громадського самоврядування, професійних спілок, організацій роботодавців та їх об'єднань, громадських організацій отримувати у встановленому законодавством порядку доступ до інформації на всіх етапах прийняття рішень у сфері вищої освіти і науки, вносити пропозиції та зауваження до них, погоджувати прийняття визначених законом рішень. Разом із цим норми названого закону не конкретизують форми та засоби реалізації громадського контролю. Проте, на думку П.В. Редіної, механізми громадського контролю в межах самих закладів вищої освіти розкриваються в ст. 36 Закону України «Про вищу освіту». Ці функції, на погляд авторки, покладено на збори колективу (орган громадського самоврядування) та на вчену раду (колегіальний орган управління закладу вищої освіти) [13, с. 115].

Внутрішній нагляд (контроль) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання має безпосередній зв'язок із функціонуванням внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, яка, на думку Н.В. Сальнікової, базується на таких принципах: необхідність розробки стратегії, політики та процедур забезпечення якості для освітніх програм; прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення якості освітньої діяльності; урахування вимог до забезпечення якості вищої освіти всіх стейкхолдерів; імплементація європейського досвіду у вітчизняні реалії [14, с. 163].

Таким чином, виходячи із змісту законодавчих норм, нагляд (контроль) за якістю надання освітніх послуг у закладах вищої освіти, у тому числі із специфічними умова-

ми навчання, може бути внутрішнім та зовнішнім. Внутрішній реалізується в межах закладу вищої освіти уповноваженими на його проведення посадовими особами та структурними підрозділами, що у своїй діяльності спираються як на законодавчі акти (у тому числі відомчі), так і на локальні акти відповідних закладів вищої освіти. Зовнішній нагляд (контроль), у свою чергу, поділяється на державний та громадський. Державний контроль також не є однорідним, його диференціація за окремими видами безпосередньо залежить від повноважень суб'єкта його здійснення.

О.П. Гетманець виділяє такі види контролю: 1) залежно від контролюючого суб'єкта державний і недержавний контроль (контроль громадськості); 2) залежно від завдань і функцій контролюючого суб'єкта контроль поділяється на загальний і спеціалізований; 3) за часом здійснення попередній, поточний та наступний контроль; 5) залежно від характеру відносин підконтрольного та контролюючого суб'єкта: зовнішній та внутрішній [2, с. 14].

Звісно, запропоновані критерії можна застосувати до виділення видів нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання, лише з певними уточненнями та врахуванням особливостей розглядуваної сфери. Зокрема, попередній контроль може проявлятися в додержанні закладами вищої освіти ліцензійних умов, поточний – здійснюється під час надання освітніх послуг, наступний – за результатами професійної успішності випускників закладів вищої освіти, якістю застосування ними набутих під час навчання знань, вмінь та навиків.

Розгалужену класифікацію видів контролю за діяльністю міліції наводив у своїй роботі О.М. Музичук:

1. Залежно від суб'єктів, які його здійснюють: 1) міжнародний, суб'єктами якого є міжнародні (міждержавні) органи та організації; 2) державний, суб'єктами якого є органи законодавчої, виконавчої та судової влади; 3) самоврядний, суб'єктами якого є органи місцевого самоврядування; 4) громадський, суб'єктами якого є громадські організації та окремі громадяни.

2. Залежно від предмета контролю: 1) контроль, який здійснюється за зовнішніми напрямками діяльності міліції; 2) контроль, який здійснюється за внутрішньоорганізаційною діяльністю міліції, тобто стосується організації служби, забезпечення належного виконання міліцією правоохоронних та інших завдань і функцій.

3. За часом здійснення: 1) постійний, який здійснюється постійно; 2) тимчасовий, який здійснюється під час інспекторських перевірок, або який здійснюється за зверненнями громадян, у яких йдеться про ті чи інші правопорушення з боку органів міліції чи їх посадових осіб.

4. Залежно від стадій розгляду контрольного питання: 1) попередній, наприклад, контроль за процедурою підготовки нормативного акту органами міліції, і який має попереджувальне значення; 2) поточний контроль, який проводиться на етапі реалізації управлінського рішення, наприклад – наказу МВС, який має загальнодержавне значення; 3) подальший контроль, який передбачає перевірку реалізованих управлінських рішень, і під час якого аналізуються допущені помилки, виявляються їхні причини, а також узагальнюється, поширюється позитивний досвід.

5. За відкритістю: 1) гласний, під час якого об'єкт контролю знає про проведення контрольних заходів; 2) негласний, який реалізується під час негласної перевірки.

6. Залежно від способу контролю: 1) документальний, який здійснюється на підставі аналізу документів, що відображають показники діяльності органів міліції або її окремих підрозділів (служб) чи окремих посадових осіб; 2) фактичний, що здійснюється на підставі фактичного аналізу контрольованого об'єкта (наприклад, спостереження, обстеження, обмірювання, перерахування і т. д.); 3) технічний, тобто такий, що здійснюється за допомогою технічних засобів.

7. За кількісним складом суб'єктів контролю: 1) одноосібний; 2) колективний (колегіальний).

8. Залежно від кола контрольованих видів діяльності: 1) загальний, спрямований на дослідження всіх напрямів діяльності;

2) спеціальний, спрямований на дослідження одного або декількох напрямів діяльності [5, с. 100-102].

Перелічені критерії класифікації розкривають основні риси контрольної та наглядової діяльності такі, як: здійснення його різними за рівнем своєї компетенції та повноважень суб'єктами; спрямування на коло питань, що входять до предмету контролю; обмеженість у часі, певні часові характеристики проведення відповідних заходів, наявність певних способів проведення заходів контролю; охоплення визначених напрямків діяльності підконтрольних суб'єктів; одноособове чи колегіальне проведення контрольних заходів та ін.

Доволі розгорнуту класифікацію видів контролю за діяльністю закладів вищої освіти України пропонує О.О. Авдєєв:

– залежно від суб'єктів, які його здійснюють: 1) парламентський; 2) президентський; 3) контроль органів виконавчої влади; 4) контроль органів місцевого самоврядування; 5) контроль з боку судових органів; 6) громадський контроль;

– за напрямком освітньої діяльності, що контролюється: 1) контроль за навчально-методичною діяльністю; 2) контроль за науковою діяльністю; 3) контроль за виховною діяльністю; 4) контроль за організаційно-управлінською діяльністю;

– залежно від організаційно-штатного зв'язку між суб'єктами контролю та підконтрольними об'єктами: 1) зовнішній контроль за діяльністю закладів вищої освіти України, який здійснюють Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, судові органи України, громадяни України, громадські організації та засоби масової інформації; 2) внутрішній (внутрішньовідомчий) контроль за діяльністю закладів вищої освіти України, який здійснюють керівник закладу вищої освіти та будь-які інші керівники (начальники) за напрямом їх службової діяльності, наглядові ради, вчені ради, робочі та дорадчі органи, органи громадського самоврядування [1, с. 22-23].

О.О. Авдєєв виділяє наступні види контролю [1, с. 23-25]:

– за часом здійснення: 1) постійний контроль, що передбачає здійснення його начальниками всіх рівнів, а також підрозділами, які були створені для проведення контрольних заходів (зазвичай саме на ректора вишу покладається найбільший обсяг повноважень щодо здійснення постійного контролю). Саме вони й особи, яким було делеговано ці завдання, займаються контролем виконання навчальних планів і програм, контролюють виконання всіма підрозділами штатно-фінансової дисципліни, забезпечують дотримання службової та державної таємниці, здійснюють контроль за якістю виконання науково-педагогічним складом своїх обов'язків, організацією навчально-виховної та культурно-масової роботи, станом фізичного виховання і здоров'я, організують побутове обслуговування учасників освітнього процесу та інших працівників закладу вищої освіти; 2) тимчасовий контроль, дія якого триває лише протягом певного проміжку часу, а саме в процесі інспекторських перевірок або тих перевірок, які здійснюються за фактом порушення норм, стандартів і правил у діяльності закладу вищої освіти [1, с. 23-25];

– за відкритістю: 1) гласний контроль (під час такого виду контролю об'єкт, на який він поширюється, знає про проведення контрольних заходів); 2) негласний контроль (під час такого виду контролю орган (особа), що здійснює перевірку, таємно спостерігає за об'єктом, що перевіряється). До останнього треба віднести той контроль, характерний для правоохоронних органів, під час якого вони виконують завдання щодо попередження та припинення правопорушень, зокрема й у сфері освітньої діяльності [1, с. 23-25];

– за кількісним складом суб'єктів контролю: 1) одноособний; суб'єктами такого контролю можуть виступати міністр, ректор, керівник інституту, факультету чи відділення, цей вид контролю здійснюється однією особою; 2) колегіальний – як зрозуміло із назви цього виду контролю, він здійснюється двома чи більше особами, також варто зазначити, що рішення на підставі такого контролю ухвалюються колегіально (на нараді, вченій чи наглядовій раді тощо) [1, с. 23-25];

– залежно від обсягу контрольованих видів діяльності: 1) загальний контроль; яскравим прикладом такого контролю є комплексна перевірка закладу вищої освіти, спрямована на дослідження всього спектру діяльності вишу; 2) спеціальний – цілеспрямований вид контролю, що має на меті дослідження одного або кількох напрямів діяльності закладу вищої освіти (наприклад, методичної роботи, наукової роботи, фінансової діяльності закладу освіти тощо) [1, с. 23-25].

Перелічені критерії можна взяти за основу при визначенні видів нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання. На думку В.О. Невядовського, класифікація контролю за якістю вищої освіти включає в себе типи, які прямо відповідають групам суб'єктів його здійснення, у складі яких містяться органи державної влади, заклади вищої освіти та суб'єкти міжнародного права. Отже, автор до видів контролю за якістю вищої освіти в Україні відносить: 1) державний контроль; 2) самоврядний та громадський контроль; 3) міжнародний контроль у форматі участі суб'єктів міжнародного права в оцінюванні якості вищої освіти в Україні [7, с. 208]. До самоврядного контролю В.О. Невядовський відносить самоврядний контроль – це особливий вид контролю за якістю вищої освіти в Україні, реалізація якого відбувається в контексті організаційно-управлінської діяльності закладів вищої освіти та спрямовується на формування та забезпечення високого рівня якості освітньої діяльності в них, а також високого науково-педагогічного рівня його працівників. Цей вид контролю характеризується наступними особливостями: по-перше, він відбувається в системі поточної організаційно-управлінської діяльності закладів вищої освіти та забезпечується його керівництвом, а саме: безпосередньо керівником та колегіальним органом управління; по-друге, самоврядний контроль має подвійну нормативну основу, яку складають як нормативні акти законодавчого та підзаконного рівнів, так і локальні документи видані в межах певного закладу вищої освіти; по-третє, методи самоврядного контролю

направлено на забезпечення якості вищої освіти в різних секторах роботи закладів вищої освіти та, зокрема, пов'язані із підвищенням науково-педагогічного потенціалу його працівників [8, с. 165-166]. Фактично самоврядний контроль виступає внутрішнім контролем за якістю освітніх послуг.

Перед тим як зробити підсумки дослідження, необхідно підкреслити справедливість судження О.О. Авдєєва про те, що, по-перше, абсолютно вичерпний перелік видів контролю дати надзвичайно складно, й фактично в такій вичерпності немає потреби; по-друге, аналіз наявної практики поділу контролю на певні види показав, що якогось єдиного правила (загальноприйнятих критеріїв для його класифікації) не існує; по-третє, поділяючи контроль на певні види, науковці обирають різні критерії класифікації; по-четверте, трапляється ототожнення таких категорій, як «вид контролю» та «форма контролю», або між ними не проводиться чітке розмежування, у зв'язку з чим ті самі контрольні дії називаються видами чи формами контролю; по-п'яте, усі види контролю, які виокремлено за попередньо обраними критеріями, мають право на існування, оскільки дозволяють ширше проаналізувати його сутність; по-шосте, критерії класифікації контролю можуть бути основою для характеристики окремих видів контролю за діяльністю закладів вищої освіти України, оскільки в спеціальних законодавчих актах (Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту») за основу такої класифікації обрано лише один із критеріїв – суб'єкт такого контролю [1, с. 22].

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що в науковій літературі сформувались досить різноманітні підходи щодо класифікації видів нагляду (контролю) у різних сферах суспільного життя, що підтверджує багатоаспектність цього явища. Разом із цим, виокремлення основних видів нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг у закладах вищої освіти дозволяє більш детально зрозуміти сутність цієї діяльності.

Висновок

На основі викладеного можна зробити висновок, що до основних видів нагляду

(контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання найбільш доцільно віднести наступні:

– за суб'єктами здійснення: а) зовнішній; б) внутрішній. Зовнішній поділяється на державний та громадський. Державний нагляд (контроль) можна диференціювати за специфікою повноважень та компетенції суб'єктів, що його здійснюють, наслідками прийнятих ними за результатами нагляду (контролю) рішень. Внутрішній здійснюється визначеними локальними нормативно-правовими актами підрозділами відповідних закладів;

– за часом проведення: а) постійний, який здебільшого здійснюється суб'єктами внутрішнього нагляду (контролю); б) тимчасовий, що проводиться періодично, або у разі виникнення фактів, що свідчать про необхідність проведення перевірки;

– за реалізацією принципу гласності, нагляд (контроль), що здійснюється відкрито та який проводиться поза інформуванням об'єкта спостереження, що особливо вагоме у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання;

– за визначенням рівня активності учасників освітнього процесу: нагляд (контроль) за якістю освіти, результатами навчання; за рівнем якості педагогічних та науково-педагогічних кадрів;

– за спрямованістю, нагляд (контроль) за якістю формування фахових знань, вмінь та навиків; якістю додержання службової дисципліни як фактора формування відповідального відношення до виконання службових обов'язків у подальшій службово-професійній діяльності;

– за обсягом питань, що розглядаються під час нагляду (контролю): комплексний, який охоплює всі сфери освітньої діяльності; та вибіркового, що охоплює одну або декілька суміжних сфер, наприклад організація наукової роботи здобувачів.

Перелічені види можуть бути доповнені й іншими критеріями класифікації, зокрема: кількість суб'єктів, що здійснюють нагляд (контроль); підстави здійснення акту нагляду (контролю) тощо.

Література

1. Авдєєв О.О. Характеристика окремих видів контролю за діяльністю закладів вищої освіти України. *Право і безпека*. № 4 (83). 2021. С. 20-27

2. Гетманець О.П. Правове регулювання бюджетного контролю в Україні: автореф. дис. д-ра юрид.наук: 12.00.07. Харків, 2009. 31с.

3. Долинська М. Деякі аспекти контролю за якістю вищої освіти в Україні. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: «Юридичні науки». 2017. №884. С. 113-119

4. Концепція забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Харківському національному університеті внутрішніх справ. URL: http://univd.edu.ua/files/generaldocs/conception_quality.pdf

5. Музичук О.М. Види та форми контролю за діяльністю міліції. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2010. №2 (49). С. 98-105

6. Невядовський В.О. Адміністративно-правові засади здійснення контролю за якістю вищої освіти в Україні. *Дис докт юрид наук*. 12.00.07. Суми. 2021. 403 с.

7. Невядовський В.О. Класифікація контролю за якістю вищої освіти в Україні. *Європейські перспективи*. 2016. №3. С. 205-209

8. Невядовський В.О. Особливості самоврядного та громадського контролю за якістю вищої освіти в Україні. *Наукові записи ЦДПУ імені В. Винниченка*. Серія: *Право*. 2020. Вип.8. Спецвипуск. С. 163-167

9. Невядовський В.О. Сутність та зміст контролю як способу забезпечення законності в діяльності закладів вищої освіти. *Верховенство права*. 2016, № 4. С. 209-213

10. Про освіту. Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017. №38-39. ст.380

11. Про вищу освіту. Закон України від 1 липня 2014 року №1556-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014 №37-38. ст.2004

12. Про затвердження Положення про вищі навчальні заклади МВС: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 14.02.2008 № 62. *Офіційний вісник України*. 2008. №21. Ст. 615.

АНОТАЦІЯ

Встановлено, що неоднорідність нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання обумовлена, зокрема, подвійністю підпорядкування таких закладів. Здійснено аналіз норм чинного законодавства, які спрямовані на диференціацію видів нагляду (контролю) у сфері регулювання діяльності закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, та доведено, що чинне законодавство в цій сфері доволі обмежено підходить до диференціації та систематизації таких видів нагляду (контролю). Детально вивчено складові системи забезпечення якості освіти та виокремлено основні види нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання.

Удосконалено систематизацію та запропоновано віднесення до основних видів нагляду (контролю) за якістю надання освітніх послуг закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання наступні види: 1) за суб'єктами здійснення: а) зовнішній; б) внутрішній нагляд (контроль); 2) за часом проведення: а) постійний, який здебільшого здійснюється суб'єктами внутрішнього нагляду (контролю); б) тимчасовий, що проводиться періодично, або у разі виникнення фактів, що свідчать про необхідність проведення перевірки; 3) за реалізацією принципу гласності, нагляд (контроль), що здійснюється відкрито та який проводиться поза інформуванням об'єкта спостереження; 4) за визначенням рівня активності учасників освітнього процесу: нагляд (контроль) за якістю освіти, результатами навчання; за рівнем підготовки педагогічних та науково-педагогічних кадрів; 5) за спрямованістю, нагляд (контроль) за якістю формування фахових знань, умінь та навичок; якістю додержання службової дисципліни як фактору формування відповідального відношення до виконання службових обов'язків у подальшій службово-професійній діяльності; 6) за обсягом питань, що розглядаються під час нагляду (контролю): комплексний, який охоплює всі сфери освітньої діяльності; та вибіркового, що охоплює одну або декілька суміжних сфер, наприклад, організацію наукової роботи здобувачів.

Ключові слова: нагляд, контроль, види нагляду, якість освіти, заклади вищої освіти, специфічні умови навчання.

Ключові слова: нагляд, контроль, види нагляду, якість освіти, заклади вищої освіти, специфічні умови навчання.

13. Редіна П.В. Контроль у сфері вищої освіти в Україні: окремі питання організації та правового забезпечення. Право і суспільство. 2021. №2. С. 112-118

14. Сальнікова Н.В. Забезпечення якості освітніх послуг у відомчих закладах вищої освіти. Правовий часопис Донбасу. 2019. №4 (69). С. 161-167